

The impact of information systems and non-financial information on the company's success

Samane Saraghi Noghani^{1*}, Ruhollah Rahmani²

1. M.A. in Accounting, Ferdows Institute of Higher Education, Mashhad, Iran
2. Assistant Professor of Accounting, Ferdows Institute of Higher Education, Mashhad, Iran

Abstract

The current research was conducted with the aim of investigating the impact of information systems and non-financial information on the company's success. In order to achieve this goal, the statistical population of the research included the managers of companies located in Mashhad, of which 60 people were selected as a statistical sample using convenience sampling, and a researcher-made questionnaire was provided to the statistical sample, and after demographic analysis. The research was done using descriptive statistics and some descriptive indicators of the research variables, as well as the factor analysis technique using Spss26 statistical software, and the construct validity of the variables and their resulting indicators using the factor analysis test. Confirmation was investigated and finally, the research hypotheses were tested using Pearson's correlation test. The results of the hypothesis test showed that all the hypotheses are confirmed.

Keywords: Control system quality, Accounting information system quality, Non-financial information quality, Decision making success, Non-financial performance.

*Corresponding author: Samane Saraghi Noghani, Samane.saraghi@yahoo.com

تأثیر سیستم‌های اطلاعاتی و اطلاعات غیرمالی بر موفقیت شرکت

کارشناسی ارشد حسابداری، مؤسسه آموزش عالی فردوس، مشهد، ایران
استادیار حسابداری، مؤسسه آموزش عالی فردوس، مشهد، ایران

سمانه سراغی نوغانی*
روح‌اله رحمانی

چکیده

پژوهش حاضر با هدف بررسی تأثیر سیستم‌های اطلاعاتی و اطلاعات غیرمالی بر موفقیت شرکت انجام شده است. برای رسیدن به این هدف، جامعه آماری پژوهش شامل مدیران شرکت‌های واقع در مشهد بودند که از این تعداد ۶۰ نفر به عنوان نمونه آماری به روش نمونه‌گیری در دسترس انتخاب شدند و پرسشنامه محقق ساخته در اختیار نمونه آماری قرار گرفت. پس از بررسی جمعیت‌شناسی پژوهش با استفاده از آمار توصیفی و نیز بررسی برخی از شاخص‌های توصیفی متغیرهای پژوهش، همچنین تکنیک تحلیل عاملی با استفاده از نرم‌افزارهای آماری Spss26 مورد استفاده قرار گرفته و روایی سازه متغیرها و شاخص‌های منتج از آن‌ها با استفاده از آزمون تحلیل عاملی تأییدی مورد بررسی قرار گرفت. در نهایت با استفاده از آزمون همبستگی پیرسون، فرضیه‌های پژوهش مورد آزمون قرار گرفتند. نتایج حاصل از آزمون نشان داد که تمامی فرضیه‌ها مورد تأیید قرار می‌گیرند.

واژگان کلیدی: کیفیت سیستم کنترل، کیفیت سیستم اطلاعاتی حسابداری، کیفیت اطلاعات غیرمالی، موفقیت تصمیم‌گیری، عملکرد غیرمالی.

۱. مقدمه

بحران مالی عکس‌العمل سریع به فعالیت شرکت نشان نمی‌دهد بلکه در میان حجم انبوه اطلاعات مالی و غیرمالی خود را مستتر می‌سازد، بطوریکه با توسعه بازارهای پولی و مالی و متعاقب آن، حاکم شدن وضعیت رقابتی، بسیاری از شرکت‌های ورشکسته از گردونه رقابت خارج می‌شوند. از سوی دیگر سرمایه‌گذاران جهت اتخاذ تصمیمات مالی و انجام بهینه‌ترین سرمایه‌گذاری‌ها، همواره ارزش فراوانی برای اطلاعات مرتبط با کارایی و عملکرد در شرکت‌ها قائل می‌شوند و این نوع اطلاعات می‌تواند از طریق صورت‌های مالی که یکی از منابع تامین کننده نیازهای اطلاعاتی استفاده‌کنندگان است، برآورده شود. با توجه به اینکه وضع نامطلوب مالی شرکت‌ها باعث تضییع منابع و زیان برای گروه‌های مختلف و پیامدهایی در اقتصاد کشور می‌گردد، وجود ابزارهایی برای ارزیابی توان مالی موفقیت و شکست شرکت‌ها امری ضروری می‌باشد. یکی از موضوعات مطرح شده در زمینه مهندسی مالی، سرمایه‌گذاری و اطمینان به سرمایه‌گذاران، پیش‌بینی موفقیت شرکت می‌باشد که با وجود ابزارها و مدل‌های مناسب برای ارزیابی شرایط مالی و وضعیت سازمان‌ها می‌توان به نحوه‌ی تصمیم‌گیری در مورد سرمایه‌گذاری کمک کرد. برای ارزیابی و سنجش عملکرد، روش‌ها و تکنیک‌های متعددی در طول سالیان متمادی برای انجام این مهم مطرح و مورد استفاده قرار گرفته است (مانی و همکاران، ۲۰۱۸). از جمله عواملی که بر موفقیت شرکت اثرگذار است، سیستم‌های اطلاعاتی و اطلاعات غیرمالی شرکت می‌باشد.

با توجه به تغییرات گسترده محیطی و همچنین تغییرات عمده تکنولوژیکی، سازمان‌ها در معرض تحول و دگرگونی بوده و موفقیت نهایی و حتی بقای آن‌ها به توانایی آن‌ها در جذب و به کارگیری اطلاعات و دانش فناوری‌های جدید به منظور خلق نوعی مزیت در سازمان بستگی دارد. بنابراین، سازمان‌ها به دنبال ایجاد سیستم‌های اطلاعاتی و مدیریت مناسب آن‌ها هستند تا اطلاعات و دانش فناوری‌های جدید را به موقع کسب و منتشر کرده و از آن به نحو بهینه استفاده کنند (همدمی و همکاران، ۱۳۹۷). سیستم‌های اطلاعاتی راه‌حل‌های کلان‌سازمانی برای چالش‌ها و مشکلات ایجاد شده در محیط کسب و کار می‌باشند. زمانی که سیستم‌های اطلاعاتی از کیفیت مطلوب برخوردار نباشند، سیستم قادر به حل مشکلات سازمان نخواهد بود. سیستم‌های اطلاعاتی نقش مهمی در مدیریت کسب و کار دارند زیرا مدیران و سایر ذینفعان نیازمند آن هستند که سیستم‌های اطلاعاتی، اطلاعات مفید و باکیفیت تولید کنند. با این حال، "یک مشکل عمده‌ای که ذینفعان گزارشگری مالی با آن مواجه هستند، نیاز به اطلاعات معتبر برای کمک به فرآیند تصمیم‌گیری است" (فریزر، ۲۰۲۰).

اطلاعات مالی و مجموعه‌ای جامع از شاخص‌های غیرمالی، دارای اهمیت در فرآیند تصمیم‌گیری می‌باشند (سیورز و همکاران، ۲۰۱۳). مکمل بودن اطلاعات مالی و غیرمالی در چندین مطالعه بررسی شده است (امیر و لو، ۱۹۹۶؛ کالن و همکاران، ۲۰۱۰). شولین (۱۹۹۶)، با استفاده از نمونه‌ای از شرکت‌های تلفن همراه، به این نتیجه رسید که اطلاعات مالی پس از گنجاندن اطلاعات غیرمالی، ارزشمند و مرتبط (مرتبط با ارزش) هستند و اطلاعات غیرمالی که آن‌ها بررسی می‌کنند به خودی خود مرتبط با ارزش بوده و همچنین مکمل اطلاعات مالی هستند. در واقع، اطلاعات غیرمالی بر رفتار مدیر در تصمیم‌گیری تأثیر می‌گذارد (کوهن و همکاران، ۲۰۱۲). اهمیت افشای شاخص‌های غیرمالی مانند زیست محیطی و اجتماعی در گزارشگری عملکرد پایدار، به اندازه اهمیت افشای شاخص‌های مالی است (نیازآذری و همکاران، ۱۳۹۸). فعالیت‌های اجتماعی، اگرچه در کوتاه مدت باعث کاهش سود فعلی شرکت‌ها می‌شوند، اما در بلندمدت با فراهم کردن

محیط کاری مناسب و ایجاد حسن نیت و شهرت، می‌توانند سود بیشتری را برای آن‌ها ایجاد کنند (لاری و همکاران، ۱۳۹۸).

با توجه به مطالب گفته شده در بالا ما هنوز مطالعاتی برای ارزیابی سیستم‌های اطلاعاتی و کنترلی و ویژگی اطلاعات غیرمالی و مشارکت این متغیرها در موفقیت شرکت را شناسایی ننموده ایم و به منظور پر کردن این شکاف در مطالعات، محقق در این پژوهش بر آن است به این سوال پاسخ دهد که آیا سیستم‌های اطلاعاتی و اطلاعات غیرمالی بر موفقیت شرکت تأثیر معناداری دارند؟

۲. پیشینه پژوهش

فاطمی نژاد و همکاران (۱۳۹۸)، در پژوهش خود به بررسی تأثیر افشای اطلاعات غیرمالی بر شهرت شرکت با تأکید بر نقش تعدیل‌کنندگی قدرت مدیرعامل پرداختند. جامعه آماری این پژوهش، شرکت‌های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران در سال‌های ۱۳۹۲ تا ۱۳۹۷ بوده که ۱۹۰ شرکت برای انجام این پژوهش، مورد بررسی قرار گرفته است. نتایج آزمون فرضیه‌ها نشان می‌دهد که افشای اطلاعات غیرمالی، زیست‌محیطی، اجتماعی و اخلاقی بر شهرت شرکت‌ها تأثیر مثبت دارد. همچنین قدرت مدیرعامل بر رابطه میان افشای اطلاعات غیرمالی، زیست‌محیطی، اجتماعی و شهرت شرکت تأثیر دارد. شهرت، بیانگر عملکرد مناسب شرکت‌ها در حوزه‌ای معین می‌باشد که می‌تواند فعالیت آن‌ها در سایر حوزه‌ها را تحت تأثیر قرار دهد؛ به همین دلیل، شرکت‌ها نیازمند به کارگیری اقداماتی برای افزایش شهرت می‌باشند.

قربانی و همکاران (۱۳۹۶)، در پژوهش خود به بررسی تأثیر افشای اطلاعات استراتژیک، غیرمالی و مالی بر مدیریت سود شرکت‌های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران پرداختند. برای سنجش متغیرهای افشای اطلاعات استراتژیک، غیرمالی و مالی به پیروی از ریاحی و عرب (۲۰۱۱) از یک فرم امتیازبندی ویژه (با اندکی تعدیل) و برای سنجش مدیریت سود از مدل کوتاری (۲۰۰۵) استفاده شده است. نتایج پژوهش نشان می‌دهد افشای اطلاعات استراتژیک، غیرمالی و مالی اثر معناداری بر مدیریت سود دارد. بدین ترتیب که افزایش افشای اطلاعات مالی منجر به کاهش مدیریت سود شده است در حالیکه با افزایش افشای اطلاعات استراتژیک و غیرمالی مدیریت سود نیز افزایش یافته است. نتایج حاصل در بعد افشای اطلاعات مالی مطابق با یافته‌های جو و کیم (۲۰۰۷) و ریاحی و عرب (۲۰۱۱) می‌باشد.

آلبرتینا و همکاران (۲۰۲۲)، در پژوهش خود بیان کردند که هدف این مطالعه توسعه و ارزیابی مدلی برای اندازه‌گیری تأثیر کیفیت سیستم اطلاعات حسابداری، کیفیت سیستم کنترل داخلی و کیفیت اطلاعات غیرمالی بر موفقیت شرکت (موفقیت تصمیم‌گیری و عملکرد غیرمالی) می‌باشد. نتایج همچنین نشان می‌دهد که اطلاعات غیرمالی با کیفیت به طور مستقیم به عملکرد غیرمالی کمک نمی‌کند، بلکه به طور غیرمستقیم از طریق موفقیت در تصمیم‌گیری کمک می‌کند. اثبات شد که متغیرهای اکتشافی برای عملکرد غیرمالی شرکت‌ها بسیار مهم هستند و ۶۲٪ از واریانس آن را به خود اختصاص می‌دهند. پژوهش‌های قبلی در درجه اول بر کیفیت اطلاعات مالی و عملکرد مالی تمرکز دارد.

فریزر و همکاران (۲۰۲۰)، در پژوهش خود بیان کردند که شاخص‌های غیرمالی می‌توانند از تصمیم‌گیری‌های مدیران پشتیبانی کنند. با این حال یک مشکل مهم که کاربران گزارشگری مالی با آن مواجه هستند عدم دسترسی به اطلاعات قابل اطمینانی است که از فرآیند تصمیم‌گیری پشتیبانی نمایند.

۱.۲. فرضیه‌های پژوهش

- کیفیت سیستم کنترل داخلی، تأثیر مثبتی بر کیفیت اطلاعات غیرمالی دارد.
- کیفیت سیستم اطلاعاتی حسابداری، تأثیر مثبتی بر روی کیفیت اطلاعات غیرمالی دارد.
- اطلاعات غیرمالی با کیفیت، تأثیر مثبتی بر روی موفقیت تصمیم‌گیری دارد.
- اطلاعات غیرمالی با کیفیت، تأثیر مثبتی بر روی عملکرد غیرمالی دارد.
- موفقیت تصمیم‌گیری، تأثیر مثبتی بر روی عملکرد غیرمالی دارد.

۳. روش پژوهش

این مطالعه برای آزمایش فرضیه‌های مدل پیشنهاد شده از یک روش کمی پیروی می‌کند. یک بررسی مبتنی بر پرسشنامه برای مدیران شرکت‌های مشهد ارسال شد تا به این طریق داده‌های لازم جمع‌آوری شود. جامعه پژوهش مدیران شرکت‌های واقع در مشهد به تعداد ۶۰ نفر می‌باشد. روش نمونه‌گیری در این پژوهش، نمونه‌گیری در دسترس می‌باشد. روش اندازه‌گیری اطلاعات توسط پرسشنامه محقق ساخته انجام شد. برای بررسی روایی پرسشنامه‌ها از آزمون KMO بارتلت استفاده شده است.

۱.۳. روش KMO و آزمون بارتلت

مقدار آن همواره بین ۰ و ۱ در نوسان است در صورتی که KMO کمتر از ۰/۵ باشد، داده‌ها برای تحلیل عاملی مناسب نخواهد بود و اگر مقدار آن بین ۰/۵ تا ۰/۶۹ باشد داده‌ها متوسط بوده و اگر مقدار این شاخص بزرگتر از ۰/۷ باشد همبستگی‌های موجود در بین داده‌ها برای تحلیل عاملی مناسب خواهند بود.

یکی دیگر از روش‌های تشخیص مناسب بودن داده‌ها آزمون بارتلت می‌باشد. این آزمون، این فرضیه را که ماتریس همبستگی مشاهده شده متعلق به جامعه‌ای با متغیرهای ناهمبسته است، می‌آزماید. برای اینکه یک مدل عاملی، مفید و دارای معنا باشد لازم است متغیرها همبسته باشند. پس فرضیه آزمون بارتلت به این صورت است:

H_0 : داده‌ها ناهمبسته اند.

H_1 : داده‌ها همبسته اند.

پس مطلوب آن است که فرض صفر رد شود. اگر فرض صفر رد نشود مطلوبیت تحلیل عاملی زیر سوال می‌رود و باید درباره انجام آن تجدید نظر کرد.

جدول ۱. آزمون تأییدپذیری تعداد نمونه انتخاب شده برای تحلیل عاملی

KMO and Bartlett's Test		
Kaiser-Meyer-Olkin Measure of Sampling Adequacy.		0.786
Bartlett's Test of Sphericity	Approx. Chi-Square	340.822
	Df	59
	Sig.	0.000

در جدول شاخص KMO برابر ۰/۷۸۶ است که نمایان گر میزان مطلوب نمونه انتخاب شده می‌باشد. جدول ۲ میزان اشتراک متغیرها یا واریانس کل با میزان اشتراک عاملی متغیرها را نشان می‌دهد.

جدول ۲. میزان اشتراک اولیه و بعد از استخراج عامل‌ها برای متغیرهای وارد شده در تحلیل عاملی

Communalities		
	Initial	Extraction
kd1	1.000	0.522
kd2	1.000	0.821
kd3	1.000	0.821
kd4	1.000	0.930
kd5	1.000	0.982
kd6	1.000	0.946
kd7	1.000	0.937
kd8	1.000	0.962
kd9	1.000	0.965
k1	1.000	0.952
k2	1.000	0.970
k3	1.000	0.986
k4	1.000	0.926
k5	1.000	0.986
k6	1.000	0.991
k7	1.000	0.982
k8	1.000	0.972
k9	1.000	0.962
k10	1.000	0.979
k11	1.000	0.965
k12	1.000	0.914
k13	1.000	0.914
k14	1.000	0.995
k15	1.000	0.920
k16	1.000	0.998
gh1	1.000	0.956
gh2	1.000	0.925
gh3	1.000	0.849
gh4	1.000	0.816
gh5	1.000	0.847
t1	1.000	0.922
t2	1.000	0.973
t3	1.000	0.869
t4	1.000	0.929
t5	1.000	0.920
t6	1.000	0.984
t7	1.000	0.831
t8	1.000	0.968
t9	1.000	0.852
t10	1.000	0.941

Communalities		
	Initial	Extraction
t11	1.000	0.948
agh1	1.000	0.853
agh2	1.000	0.987
agh3	1.000	0.989
agh4	1.000	0.960
agh5	1.000	0.870
agh6	1.000	0.962
agh7	1.000	0.992

Extraction Method: Principal Component Analysis.

برای مثال ملاحظه میشود که ۵۲/۲٪ درصد واریانس امتیازات سوال ۱، واریانس عامل مشترک است. Initial گویای تمامی اشتراک‌های قبل از استخراج است، بنابراین تمامی آن‌ها برابر با یک هستند. همان گونه که در جدول فوق مشاهده می‌شود میزان اشتراک‌ها در تمام سوالات بالاتر از ۵۰ درصد است و بیانگر توانایی عامل‌های تعیین شده در تبیین واریانس متغیرهای مورد مطالعه است. با وجود این در بین مقادیر اشتراک، تفاوت‌هایی نیز مشاهده می‌شود.

واریانس تبیین شده برحسب درصدی از کل واریانس و درصد تجمعی است. مقدار ویژه هر عامل، نسبتی از واریانس کل متغیرهاست که توسط آن عامل تبیین می‌شود. مقدار ویژه از طریق مجموع مجذورات بارهای عاملی مربوط به تمام متغیرها در آن عامل قابل محاسبه است. از این رو مقادیر ویژه، اهمیت اکتشافی عامل‌ها را در ارتباط با متغیرها نشان می‌دهد. پایین بودن این مقدار برای یک عامل به این معنی است که آن عامل نقش اندکی در تبیین واریانس متغیرها داشته است. در ستون Extraction Sums of Squared Loadings واریانس تبیین شده عامل‌هایی ارائه شده است که مقادیر ویژه آن‌ها بزرگتر از عدد یک باشد. ستون Rotation Sums of Squared Loadings مجموعه مقادیر عامل‌های استخراج شده بعد از چرخش را نشان می‌دهد.

جدول ۳. درصد واریانس و مقادیر ویژه عامل‌های مختلف

Total Variance Explained						
Component	Initial Eigenvalues			Extraction Sums of Squared Loadings		
	Total	% of Variance	Cumulative %	Total	% of Variance	Cumulative %
1	21.263	44.297	44.297	21.263	44.297	44.297
2	10.409	21.685	65.982	10.409	21.685	65.982
3	7.434	15.488	81.470	7.434	15.488	81.470
4	3.187	6.639	88.109	3.187	6.639	88.109
5	2.148	4.476	92.585	2.148	4.476	92.585
6	1.707	3.557	96.142			
7	1.002	2.087	98.229			
8	0.612	1.276	99.505			
9	0.106	0.222	99.726			
10	0.067	0.140	99.867			
11	0.064	0.133	100.000			

Total Variance Explained						
Component	Initial Eigenvalues			Extraction Sums of Squared Loadings		
	Total	% of Variance	Cumulative %	Total	% of Variance	Cumulative %
12	9.069E-15	1.889E-14	100.000			
13	6.296E-15	1.312E-14	100.000			
14	4.439E-15	9.247E-15	100.000			
15	3.968E-15	8.266E-15	100.000			
16	3.163E-15	6.591E-15	100.000			
17	2.277E-15	4.744E-15	100.000			
18	2.028E-15	4.225E-15	100.000			
19	1.752E-15	3.651E-15	100.000			
20	1.673E-15	3.485E-15	100.000			
21	1.342E-15	2.796E-15	100.000			
22	9.218E-16	1.920E-15	100.000			
23	8.454E-16	1.761E-15	100.000			
24	7.031E-16	1.465E-15	100.000			
25	4.575E-16	9.531E-16	100.000			
26	3.337E-16	6.953E-16	100.000			
27	2.644E-16	5.508E-16	100.000			
28	1.999E-18	4.164E-18	100.000			
29	2.687E-19	5.598E-19	100.000			
30	-1.526E-36	-3.179E-36	100.000			
31	-2.953E-32	-6.152E-32	100.000			
32	-1.109E-18	-2.311E-18	100.000			
33	-1.843E-16	-3.839E-16	100.000			
34	-2.155E-16	-4.490E-16	100.000			
35	-3.661E-16	-7.627E-16	100.000			
36	-7.849E-16	-1.635E-15	100.000			
37	-9.521E-16	-1.983E-15	100.000			
38	-9.835E-16	-2.049E-15	100.000			
39	-1.256E-15	-2.618E-15	100.000			
40	-1.391E-15	-2.898E-15	100.000			
41	-1.907E-15	-3.973E-15	100.000			
42	-2.156E-15	-4.491E-15	100.000			
43	-2.839E-15	-5.915E-15	100.000			
44	-3.179E-15	-6.623E-15	100.000			
45	-3.698E-15	-7.705E-15	100.000			
46	-4.795E-15	-9.990E-15	100.000			
47	-5.028E-15	-1.047E-14	100.000			
48	-6.777E-15	-1.412E-14	100.000			

Extraction Method: Principal Component Analysis.

همچنان که مشاهده می‌شود ۵ عامل قابلیت تبیین واریانس‌ها را دارند. اگر عامل‌های به دست آمده را با روش Varimax چرخش دهیم، عامل‌های شناسایی شده در مجموع ۹۲/۵۸۵ درصد از واریانس را در بردارند که مقدار مناسبی می‌باشد.

برای تعیین پایایی پرسشنامه در این پژوهش از آزمونی به نام ضریب آلفای کرونباخ استفاده شده است. این آزمون برای تعیین قابلیت اعتماد یا پایایی پرسشنامه‌هایی طراحی شده که پاسخ‌های آن بصورت چندگزینه‌ای می‌باشد. پایایی هر پرسشنامه در پژوهش حاضر با انجام مطالعه در مجموع بر روی ۶۰ نفر انجام شد که نتایج ضریب آلفای کرونباخ در هر پرسشنامه نشان داده شده است.

جدول ۴. آلفای کرونباخ پرسشنامه مورد استفاده

Reliability Statistics	
Cronbach's Alpha	N of Items
0.959	48

با توجه به اینکه ضریب آلفای کرونباخ در جدول بالا برای این متغیر بزرگتر از ۰/۷ می‌باشد، نشان از اعتبار مناسب پرسشنامه می‌باشد و می‌توان گفت که قابلیت اعتماد این پرسشنامه در حد قابل قبول و سازگاری درونی بین متغیرها در سطح مطلوبی می‌باشد. در این مطالعه به منظور تحلیل آماری از آزمون همبستگی پیرسون استفاده کرده و توسط نرم افزار spss26 به تحلیل داده‌ها پرداخته شد.

۴. یافته‌های پژوهش

در این بخش نتایج حاصل از فرضیه‌های پژوهش ارائه شده است. به منظور سنجش آزمون فرضیه‌های پژوهش از آزمون همبستگی پیرسون استفاده شده است.

بررسی فرضیه اول: کیفیت سیستم کنترل داخلی، تأثیر مثبتی بر کیفیت اطلاعات غیرمالی دارد.

جدول ۵. نتایج آزمون همبستگی پیرسون فرضیه اول

Correlations			
		کنترل داخلی	کیفیت اطلاعات غیرمالی
کنترل داخلی	Pearson Correlation	1	0.407**
	Sig. (2-tailed)		0.001
	N	60	60
کیفیت اطلاعات غیرمالی	Pearson Correlation	0.407**	1
	Sig. (2-tailed)	0.001	
	N	60	60
**. Correlation is significant at the 0.01 level (2-tailed).			

همانطور که در جدول ۵ مشاهده می‌شود مقدار سطح معنی داری Sig از مقدار ۰/۰۵ به دست آمده کمتر است و فرضیه H_0 رد شده و فرضیه H_1 ثابت می‌شود. بنابراین می‌توان گفت کیفیت سیستم کنترل داخلی تأثیر مثبتی بر کیفیت اطلاعات غیرمالی دارد.

بررسی فرضیه دوم: کیفیت سیستم اطلاعاتی حسابداری، تأثیر مثبتی بر روی کیفیت اطلاعات غیرمالی دارد.

جدول ۶. نتایج آزمون همبستگی پیرسون فرضیه دوم

Correlations			
		کیفیت اطلاعات غیرمالی	کیفیت سیستم اطلاعاتی حسابداری
کیفیت اطلاعات غیرمالی	Pearson Correlation	1	0.787**
	Sig. (2-tailed)		0.000
	N	60	60
کیفیت سیستم اطلاعاتی حسابداری	Pearson Correlation	0.787**	1
	Sig. (2-tailed)	0.000	
	N	60	60

** . Correlation is significant at the 0.01 level (2-tailed).

همانطور که در جدول ۶ مشاهده می شود مقدار سطح معنی داری Sig از مقدار ۰/۰۵ به دست آمده کمتر است و فرضیه H_0 رد شده و فرضیه H_1 ثابت می شود. بنابراین می توان گفت کیفیت سیستم اطلاعاتی حسابداری تأثیر مثبتی بر روی کیفیت اطلاعات غیرمالی دارد.

بررسی فرضیه سوم: اطلاعات غیرمالی با کیفیت، تأثیر مثبتی بر روی موفقیت تصمیم گیری دارد.

جدول ۷. نتایج آزمون همبستگی پیرسون فرضیه سوم

Correlations			
		کیفیت اطلاعات غیرمالی	موفقیت تصمیم گیری
کیفیت اطلاعات غیرمالی	Pearson Correlation	1	0.805**
	Sig. (2-tailed)		0.000
	N	60	60
موفقیت تصمیم گیری	Pearson Correlation	0.805**	1
	Sig. (2-tailed)	0.000	
	N	60	60

** . Correlation is significant at the 0.01 level (2-tailed).

همانطور که در جدول ۷ مشاهده می شود مقدار سطح معنی داری Sig از مقدار ۰/۰۵ به دست آمده کمتر است و فرضیه H_0 رد شده و فرضیه H_1 ثابت می شود. بنابراین می توان گفت اطلاعات غیرمالی با کیفیت تأثیر مثبتی بر روی موفقیت تصمیم گیری دارد.

بررسی فرضیه چهارم: اطلاعات غیرمالی با کیفیت، تأثیر مثبتی بر روی عملکرد غیرمالی دارد.

جدول ۸. نتایج آزمون همبستگی پیرسون فرضیه چهارم

Correlations			
		کیفیت اطلاعات غیرمالی	عملکرد غیرمالی
کیفیت اطلاعات غیرمالی	Pearson Correlation	1	0.888**
	Sig. (2-tailed)		0.000
	N	60	60
عملکرد غیرمالی	Pearson Correlation	0.888**	1
	Sig. (2-tailed)	0.000	
	N	60	60

** . Correlation is significant at the 0.01 level (2-tailed).

همانطور که در جدول ۸ مشاهده می شود مقدار سطح معنی داری Sig از مقدار ۰/۰۵ به دست آمده کمتر است و فرضیه H_0 رد شده و فرضیه H_1 ثابت می شود. بنابراین می توان گفت اطلاعات غیرمالی با کیفیت تأثیر مثبتی بر روی عملکرد غیرمالی دارد.

بررسی فرضیه پنجم: موفقیت تصمیم گیری، تأثیر مثبتی بر روی عملکرد غیرمالی دارد.

جدول ۹. نتایج آزمون همبستگی پیرسون فرضیه پنجم

Correlations			
		موفقیت تصمیم گیری	عملکرد غیرمالی
موفقیت تصمیم گیری	Pearson Correlation	1	0.842**
	Sig. (2-tailed)		0.000
	N	60	60
عملکرد غیرمالی	Pearson Correlation	0.842**	1
	Sig. (2-tailed)	0.000	
	N	60	60

** . Correlation is significant at the 0.01 level (2-tailed).

همانطور که در جدول ۹ مشاهده می شود مقدار سطح معنی داری Sig از مقدار ۰/۰۵ به دست آمده کمتر است و فرضیه H_0 رد شده و فرضیه H_1 ثابت می شود. بنابراین می توان گفت موفقیت تصمیم گیری تأثیر مثبتی بر روی عملکرد غیرمالی دارد.

۵. نتیجه گیری

حسابداری ابزار مهمی برای مدیریت است. بر اساس عقیده اختر و ليو (۲۰۱۸)، مزایای استفاده از اطلاعات ارائه شده توسط حسابداری در تصمیم گیری آشکار است و "باید توسط ارزیاب های خارجی و داخلی شرکت برای هدایت بهتر تصمیمات

استفاده شود." سیستم‌های اطلاعاتی زمانی مفید و قدرتمند خواهند بود که اطلاعات ارائه شده توسط آن‌ها به طور مؤثر در فرآیند تصمیم‌گیری مورد استفاده قرار گیرد (سجادی و همکاران، ۲۰۰۸).

ادبیات نشان می‌دهد که موفقیت تصمیم‌گیری و عملکرد تجاری متعاقب آن به عوامل متعددی بستگی دارد (سجادی و همکاران، ۲۰۰۸؛ آنگورو، ۲۰۱۸؛ باگ و همکاران، ۲۰۲۱). در این زمینه، هدف این مطالعه توسعه و آزمایش مدلی برای تحلیل وابستگی موفقیت تجاری به کیفیت سیستم کنترل داخلی، کیفیت سیستم اطلاعات حسابداری و کیفیت اطلاعات غیرمالی است.

بر اساس نتایج بدست آمده برای مدیران حاضر در نمونه آماری کلیه فرضیه‌های پژوهش مورد تأیید قرار گرفت. در خصوص فرضیه‌های اول و دوم، یافته‌های ما حاکی از این هستند که سیستم کنترل داخلی با کیفیت و سیستم اطلاعات حسابداری با کیفیت کمک‌های مثبتی به کیفیت اطلاعات غیرمالی می‌کنند. اگرچه تاکنون هیچ پژوهشی که دقیقاً به رابطه بین این دو متغیر بپردازد انجام نشده و هیچ مدرک تجربی در خصوص رابطه آماری بین متغیرها موجود نیست اما مطالعات موجود نشان دهنده این هستند که سیستم کنترل داخلی پایایی اطلاعات حسابداری را بهبود می‌دهد (جاکیبی، ۲۰۱۰؛ فریزر، ۲۰۲۰؛ مونتريو و همکارانش، ۲۰۲۱). به عنوان مثال فریزر (۲۰۲۰)، به این اشاره می‌کند که کیفیت سیستم کنترل داخلی برای اعتبار و صحت اطلاعات مالی و غیرمالی، مهم است. مونتريو و همکارانش (۲۰۲۱)، به صورت تجربی اثبات می‌کنند که کیفیت هر دو سیستم (اطلاعات حسابداری و کنترل داخلی) تأثیرات مثبتی بر روی گزارشگری مالی و (در نتیجه) بر روی موفقیت تصمیم‌گیری شرکت‌های پرتهالی دارند. فورن لافاترا چاکورن (۲۰۱۹)، بر اساس یک نمونه متشکل از کسب و کارهای مواد غذایی کنسرو شده و پردازش شده در تایلند، تأیید کرد که کیفیت کنترل داخلی تأثیر مثبت و معناداری بر روی سودمندی اطلاعات حسابداری و همچنین بر روی موفقیت تصمیم‌گیری دارد. زیزنارسکا دوورسزاک (۲۰۱۸)، می‌افزاید که سیستم‌های اطلاعاتی حسابداری همچون MAIS سبب افزایش شفافیت اطلاعات غیرحسابداری می‌گردد.

مونتريو و همکاران (۲۰۲۱)، بر اساس یک نمونه مشابه با نمونه این مطالعه، تأیید می‌کند که قدرت توضیحی کیفیت سیستم کنترل داخلی بر روی کیفیت اطلاعات مالی از قدرت توضیحی آن بر روی کیفیت سیستم اطلاعاتی حسابداری قوی‌تر است. در مطالعه همان نتیجه‌گیری‌ها برای اطلاعات غیرمالی با کیفیت بدست می‌آید. بر اساس نتایج می‌توانیم نتیجه‌گیری کنیم که صرفاً داشتن سیستم‌های اطلاعاتی حسابداری مؤثر، کافی نیست و لازم است که سیستمی داشته باشیم که فرآیند آماده‌سازی و افشای اطلاعات مالی و غیرمالی برای ذینفعان را کنترل می‌کند. سپس می‌توان گفت که سیستم کنترل داخلی، اجتناب از ریسک خطاهای غیرعمدی یا کلاهبرداری عمدی، یا به حداقل رساندن آنرا ممکن می‌سازد (بوگ و همکاران، ۲۰۲۱). افزون بر این، نتایج با یافته‌های لی و همکاران (۲۰۱۳)، مبنی بر اینکه بهبود عملکرد فرایندهای داخلی به رضایت مشتری و متعاقب آن تأثیر بر عملکرد مالی منجر میشود، همخوانی دارد. همچنین بر مبنای شواهد تجربی برآمده از پژوهش هاشمی و همکاران (۱۴۰۰)، سطوح بالاتر مقبولیت سیستم هوشمندی کسب و کار باعث بهبود عملکرد فرایندهای داخلی سازمان، یادگیری و بهبود عملکرد مشتری و متعاقب آن، بهبود عملکرد مالی می‌شود.

نتایج پژوهش حاضر فرضیه‌های سوم و چهارم را تأیید می‌کند. اگرچه هیچ مطالعه قبلی وجود ندارد که تأثیر اطلاعات غیرمالی با کیفیت بر روی موفقیت تصمیم‌گیری را به صورت تجربی تجزیه و تحلیل کند اما نتایج ما با بحث‌های بولیان (۲۰۰۷) و بارکر و اکلس (۲۰۱۸) مطابقت دارد که بیان می‌کنند اطلاعات غیرمالی در صورتی که کیفیت بالایی داشته باشد

برای تصمیم‌گیری مهم خواهد بود و موفقیت آن را تعیین خواهد کرد. مطالعات قبلی در خصوص کیفیت اطلاعات مالی، تأیید می‌کنند که این نوع اطلاعات زمانی که مورد استفاده قرار گیرند به موفقیت تصمیم‌گیری کمک می‌کنند (مونتریو، سپیدا و سیلوا، ۲۰۲۱).

هرچند پژوهش‌های انجام شده در رابطه با تأثیر سیستم‌های اطلاعاتی بر عملکرد مالی سازمان‌ها، شواهدی مبنی بر تأثیر مستقیم سیستم‌های اطلاعاتی بر عملکرد سازمانی ارائه نمی‌کنند؛ تأکید می‌شود که نتایج پژوهش حاضر نیز رابطه مستقیمی بین مقبولیت این سیستم و عملکرد مالی پیدا کرده است. همچنین، نتایج پژوهش حاضر با یافته‌های پژوهش رویچندران و لرتونگستین (۲۰۰۵) سازگاری ندارد. در این پژوهش ادعا شده که عملکرد غیرمالی بر روابط بین مقبولیت سیستم اطلاعاتی و عملکرد مالی تأثیر واسطه‌ای معناداری دارد.

در این پژوهش مطرح شده که مدیران انتظار نداشته باشند، با پیاده‌سازی سیستم اطلاعاتی، عملکرد مالی آن‌ها به طور مستقیم بهبود پیدا کند، اما به دلیل مزیت‌های ناملموسی که دارد، عملکرد غیرمالی بهبود می‌یابد.

بولیانه (۲۰۰۷)، تناسب بین طراحی سیستم اطلاعاتی حسابداری و عملکرد با یک نوع تحلیلگر استراتژیک را در ۸۸ واحد تجاری کانادا بررسی کرد. نتایج حاصل از پرسش‌کاوی و تجزیه و تحلیل داده‌های ثانویه از واحدهای تجاری نشان می‌دهد که برای نوع استراتژیک کاوشگر و با گستره کمتر و برای نوع استراتژیک پشتیبانی سیستم اطلاعاتی حسابداری در گستره وسیع با عملکرد بالاتر مرتبط است. مدیران واحدهای کاوشگر و پشتیبانی به اطلاعات آینده‌نگر، غیرمالی و بیرونی برای تصمیم‌گیری نیاز دارند که تکامل در نیازهای اطلاعاتی پشتیبانی را نشان می‌دهد. همچنین نتایج این پیش‌فرض را تأیید می‌کنند که نیازهای اطلاعاتی واحدهای نوع استراتژیک تحلیل‌گر متفاوت از واحدهای پشتیبانی است. بنابراین حسابداران در تجزیه و تحلیل و طراحی سیستم‌های اطلاعاتی برای تصمیم‌گیری درگیر هستند. با مدنظر قرار دادن مزیت سیستم اطلاعاتی حسابداری یکپارچه، کارکرد تأمین‌کننده اطلاعات برای حسابداران چالش‌انگیزتر است و آن‌ها بایستی بطور دقیق پیوند بین استراتژی تجاری تدوین شده و حوزه اطلاعاتی فراهم شده بوسیله سیستم اطلاعاتی حسابداری را مورد بررسی قرار دهند و پیوندهای اشتباهی، شناسایی شده و حسابداران بطور فعال در طراحی سیستم‌های اطلاعاتی حسابداری مشارکت کنند.

همچنین نتایج این پژوهش نشان داد که اطلاعات غیرمالی با کیفیت تأثیر معناداری بر روی عملکرد غیرمالی دارد که این با ادعاهای الشبسی (۲۰۱۸) همسو می‌باشد. اطلاعات غیرمالی با کیفیت کمک مستقیمی به عملکرد غیرمالی می‌کند و این مسئله با وساطت موفقیت تصمیم‌گیری، پررنگ‌تر می‌شود. همچنین کیفیت اطلاعات غیرمالی در صورتی برای موفقیت کسب و کار مهم‌تر خواهد بود که برای کمک کردن به اتخاذ تصمیمات بهتر مورد استفاده قرار گیرد. در ضمن مطالعه حاضر اثبات می‌کند که موفقیت تصمیم‌گیری تأثیر مثبتی بر روی عملکرد غیرمالی دارد و این از فرضیه پنجم را تأیید می‌کند. با توجه به اینکه هیچ مدرک تجربی وجود ندارد که اثبات کند عملکرد غیرمالی به تصمیم‌گیری موفقیت‌آمیز وابسته است بنابراین این مطالعه یک شکاف موجود در مطالعات را پوشش می‌دهد.

References

- Cohen, J.R., Holder-Webb, L.L., Nath, L., & Wood, D. (2012). Corporate reporting of nonfinancial leading indicators of economic performance and sustainability. *Accounting Horizons*, 26(1), 65–90.
- Fatemejad, B., & Arianejad, A. (2019). The effect of disclosing non-financial information on the reputation of companies listed on the Tehran Stock Exchange, emphasizing the moderating role of CEO power. Attar Institute of Higher Education, Accounting group. (in Persian).
- Frazer, L. (2020). Does internal control improve the attestation function and by extension assurance services? A Practical Approach. *J. Account. Finance*. 20(1), 28–38.
- Ghorbani, B., Hosseini Ghoncheh, S. J., & Mohammadilior, Z. (2017). The effect of disclosure of strategic, non-financial and financial information on earnings management. *Financial accounting and audit research*, 9(35), 23-40. (in Persian).
- Hamdami, M., & Dalir, M. (2018). Investigating the effect of information system on the improvement of intellectual capital in Fatap company. Payam Noor University, Tehran Province, Payam Noor Center, West Tehran. (in Persian).
- Lari Dasht Bayaz, A., & Vadie, H. (2019). Evaluating the impact of non-financial information disclosure on investors' decisions. (Master's Thesis). Ferdowsi University of Mashhad. (in Persian).
- Mani, V., Gunasekaran, A., & Delgado, C. (2018). Supply chain social sustainability: Standard adoption practices in Portuguese manufacturing firms. *Int. J. Prod. Econ.* 198, 149–164.
- Niaz Azri, M., & Keshavarzi, H. (2019). Investigating the impact of the critical success factors of knowledge management on the effectiveness of knowledge management and organizational performance. Islamic Azad University, Central Tehran Branch, Faculty of Management. (in Persian).
- Paula Monteiro, A., Vale, J., Leite, E., Lis, M., & Kurowska-Pysz, J. (2022). The impact of information systems and non-financial information on company success. *International Journal of Accounting Information Systems*, 45, 100557.
- Sievers, S., Mokwa, C.F., & Keienburg, G. (2013). The relevance of financial versus non-financial information for the valuation of venture capital-backed firms. *Eur. Account. Rev.* 22(3), 467–511.